

عنوان مقاله:

تدوین مدل برنامه ریزی استراتژیک توسعه شهری مناسب در راستای ارتقای امنیت زیست محیطی (مطالعه موردی شهر تهران)

محل انتشار:

فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره 24، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

الهام فولادی - دانشجوی دکتری مدیریت محیط زیست، گروه محیط زیست واحد رودهن، دانشکده کشاورزی و علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

آریتا بهبهانی نیا - استادیار گروه محیط زیست واحد رودهن، دانشکده کشاورزی و علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.
(مسئول مکاتبات)

بیبا آزادبخت - استادیار گروه محیط زیست واحد رودهن، دانشکده کشاورزی و علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

سعید مطهری - استادیار گروه محیط زیست واحد رودهن، دانشکده کشاورزی و علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: امروزه به دلیل تاکید بر رشد اقتصادی و بهره برداری های بی رویه از منابع طبیعی و زیست محیطی، کلان شهرها با مسائل و مشکلات عدیده ای در زمینه محیط زیست و امنیت زیست محیطی مواجه شده اند. هدف از انجام این تحقیق شناسایی چالش های زیست محیطی در شهر تهران، تعیین مولفه های زیست محیطی، تحلیل استراتژی ها و ارائه مدل مناسب جهت ارتقای امنیت زیست محیطی در شهر تهران می باشد. روش بررسی: این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از نظر ماهیتی توصیفی-تحلیلی با ماهیت پیمایشی است. در این پژوهش از پرسشنامه ویژه صاحب نظران و کارشناسان در حیطه محیط زیست استفاده شد. جهت تحلیل عوامل داخلی (ضعف، قوت) و خارجی (تهدید و فرصت) شهر از روش SWOT و جهت آزمون فرضیه از آزمون تی تک نمونه ای، استفاده گردید. جهت تحلیل مصاحبه ها و شناسایی نهایی پیامدها از روش دلفی استفاده شد. همچنین با استفاده از مدل برنامه ریزی استراتژیک برآیسن و با توجه به استراتژی ها و اولویت های آن ها نسبت به تدوین مدل برنامه ریزی استراتژیک توسعه شهری که تاکید بر امنیت زیست محیطی دارد، اقدام شده است. در نهایت با استفاده از ماتریس QSPM استراتژی ها اولویت بندی شدند. این تحقیق در بازه زمانی ۱۳۹۷-۱۴۰۰ انجام شده است. یافته ها: نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها نشان می دهد که مهمترین استراتژی از دیدگاه متخصصان و صاحب نظران در بین این مولفه ها، مولفه های سیاسی و نظارتی هستند. همچنین مهمترین استراتژی ها از دیدگاه متخصصان اجرای طرح های هدفمند برای جلوگیری از کاهش تخریب و استراتژی های مناسب به منظور مدیریت بهینه کیفیت هوا می باشد. بحث و نتیجه گیری: طبق بررسی ها وضعیت امنیت زیست محیطی شهر تهران در وضعیت بحرانی می باشد و مهمترین استراتژی های ارائه شده از طریق ماتریس QSPM شامل به کارگیری ابزارهای کاهش دهنده آلودگی، اصلاح الگوی مصرف انرژی و بهینه سازی آن، جلوگیری از گسترش شهرنشینی و حاشیه نشینی، استفاده از سیستم های مدیریت و کاهش مصرف انرژی و اجرای طرح های هدفمند برای جلوگیری از کاهش تخریب می باشند.

کلمات کلیدی:

امنیت زیست محیطی، برنامه های استراتژیک، توسعه شهری، شهر تهران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1719900>

